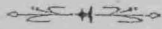

Ο ΜΙΔΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΡΕΥΣ ΤΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΥΟ

Παροσταθείσα τὸ πρῶτον μὲν ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις σκηναῖς τῆν 11 Ἰουνίου 1887, κατόπιν δὲ ἐν Σμύρῃ, Ἀλεξάνδρεια καὶ Κιχίω, ὑπὸ τοῦ θιασοῦ τῶν ἀδελφῶν κ. κ. Ταβουλάρη.

Αφιεροῦται τῷ φίλῳ κ. Θ. Α. Βελλιανίτῃ.

Πρόσωπα — Πρωταὶ διδάξαντες·
Μίδας, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας Εὐάγγ. Παντόπουλος
Κουξάρης, κουρεὺς του, Σπυρ. Ταβουλάρης
Ἀπέλλων Ἑμρ. Λοράνδος
Πᾶν. Παν. Ρούσος
Αἰσχρῆ, ὄπῃρ τοῦ Μίδα. -Μελ. Κωνσταντινοπούλου
Ροξάνη, ἐρωμένη τοῦ Κουξάρου Χρυσάνθη Καρακάλου
Εἷς χωρικός. Ἰωάν. Καρακάλος
Πολίτης Α'. Ν. Πεζόδρομος
Πολίτης Β'. Π. Κωνσταντινόπουλος
Πολίτης Γ'. Στυλ. Ζαχαρόπουλος
Πολίτης Δ'. Μιχ. Τσουκάτος
Διάφοροι ἄλλοι πολῖται
Ἡ σκηνὴ ἐν Φρυγίᾳ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἀΐθουσα πολυτελεῖς ἐν τοῖς ἀντικτόροις τοῦ Μίδα. Ἐν τῷ μέσῳ καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου πάγχρυσος ὁ βασιλεὺς θρόνος, δεξιᾷ τοῦ ὁποῦοι λιθάνωτρίς χρυσοτεκτικός. Ἐνθεν ἀκαίθην τοῦ θρόνου σκόλυθροι χρυσοπόδες. Δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τῆς αἰθούσης χρυσεγγυτοὶ θύραι μετὰ πορφυρῶν χρυσοπαρῶν παραπεταγμάτων.

Σ κ η ν ή π ρ ώ τ η .

Κ υ α ξ ῆ . (Προβάλλων τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας.)

Κανένας!

Εἷ σ ε ρ χ ὁ μ ε ν ο ς ἄ ν α π ν έ ε ι .

Ἐτελείωσε! θὰ ἀνασάνω ἄλλο.

Μὴ λέξῃ: ὁποῖος μοῦ εἶπεῖ, μὴ τὸν Ἑρμῆ, τὸν πνίγω!
Ἀνάθεμά τὴν τὴν στιγμὴν ποῦ ἔβγαλα μπαρμπέρη.
Μῶρ' εἶδατε ἀπαίτησι! δὲν σφάνει, λέν', νὰ ξέρη
νὰ κόβῃς γένεια καὶ μαλλιά. ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίζῃς
τὰ νέα σ' τὴν ἐντέλεια. εἶδ' ἄλλως δὲν ἀξίζεις
οὐτ' ὀβολόν! ὄριστ' ἐκεῖ! νὰ εἶσ' ἀναγκασμένος
ἐκεῖ ποῦ στέκεσαι ὀρθῶς καὶ εἶσαι κουρασμένος,
νὰ δίδῃς τὴν ἀπάντησιν εἰς ὄκτους τοὺς φλυαροὺς
ποῦ στέκονται τριγύρω σου καὶ χάσκουν σὴν τοὺς γλάρους!

Αὐτὸ νὰί βόσσανο σωστὸ, πρὸ πάντων δι' ἐμένα
ποῦ δὲν πετῶ τὰ λόγια μου ποτὲ εἰς τὰ χαμένα!
Ἄν ἤμουν φλυαρὸς καὶ ἐγὼ δὲν θὰ καθόμουν τάχα,
σὸ μαχαζὶ νὰ φλυαρῶ μὲ τὸν καθένα γάχα;
Ἄλλ' ὄχι! ἐπροτίμησα εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ κρύα
νὰ τοὺς ἀφήσω, καὶ ἐδῶ ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ,
τὴν μοναξίαν προτιμῶν καὶ φεύγων τὴν ἀντάραχ
τοῦ βασιλέως τὴν σεπτὴν νὰ ψαλιθίσω κάρην!

Σ κ η ν ή δ ε υ τ έ ρ α .

Κ υ α ξ ῆ ἄ ρ η ς κ α ἰ Ἀ ἴ σ χ ρ η .

Ἀ ἴ σ χ ρ η (εἰσπαρμένη ἐν τῆς πρὸς ἀριστερὰ
θύρας.)

Καλῶς τον τὸν μπαρμπέρη μας!

Κ υ α ξ ῆ . Ὀρίστε καὶ ἄλλη λίμα

Ἀ ἴ σ . Τί γίνεται;

Κ υ α ξ ῆ . Δὲν ξέρω!

Ἀ ἴ σ . Πῶς;

Κ υ α ξ ῆ . Δὲν ξέρω νά!

Ἀ ἴ σ . Τί κρῖμα.

νὰ ἦσαι πάντα κουτεντῆς!

Κ υ α ξ ῆ . Γὰν κάνε μου τὴ χάρι
καὶ μάξεψε τὴ γλώσσά σου, μὴ διάβολος τὴν

[πάρη!]

Ἀ ἴ σ . Σὲ ἀγκιπῶ, βρὲ πανακέ, καὶ ὁποῖος ἀγαπάει
τ' ἀρέσει τὴν ἀγάπῃ του λιγάκι νὰ τὴν σκῆ!

Κ υ α ξ ῆ . Πολὺ καλὰ! Σὺ μ' ἀγκιπῆς, μὰ ρώτησες
καὶ ἐμένα
ἀν σ' ἀγαπῶ!

Ἀ ἴ σ . Δὲν γίνεται!

Κ υ α ξ ῆ . Δὲν γίνεται; χαμένα
θὰ τῆχῃς, καθὼς φάνεται.

Ἀ ἴ σ . Οὐρ! ἄνοστος ποῦ εἶσαι!

Κ υ α ξ ῆ . Ἄφοῦ μαι ἄνοστος, λοιπὸν, πῶς θὰ εὐχα-
[ριστεῖσαι

κοντὰ μου ὅταν βρίσκεσαι; γιὰτ' ἔχω ἀκουσμένω.
καὶ θὰτὸ ξέρῃς, βέβαιω, σὺ ποῖδ καλὰ πο' μίνα,
πῶς ἡ ἀγάπῃ γίνεται ἀπὸ κοντὰ καὶ μένο!

Ἀ ἴ σ . Μ' αὐταῖς τῆς κουταρῆρας σου μὲ κάνεις νὰ
[θυμῶνω.

Τότε θὰ γίνῃς νόστιμος καὶ σὺ, ὅταν καθίσῃς
κοντὰ μου, μὰ πολὺ κοντὰ, καὶ μοῦ γλυκο-
[μιλήσῃς

παρὶ ἀγάπῃς, ἔρωτος, γάμου, φιλίων...

Κ υ α ξ ῆ . Ἀλήθειαι;!

Ἀ ἴ σ . Ἄμ τι νομίζεις, ἡ φωτιά ποῦ ἔχω εἰς τὰ
[στήθειαι

πῶς σδύνεται μὲ χωρατὰ;

Κ υ α ξ ῆ . Βρὲ, ἀντε, ἀφινέ με!

Ἀ ἴ σ . (ἔρωτικῶς) Ἐλκ, λοιπὸν, μπαρμπέρη μου,
[κοντὰ καὶ φίλησέ με

Κ υ α ξ ῆ . Βρὲ πάγκω σ' τὸ διάβολο καὶ σ' τῶπα
[πάντες-δέκα

πῶς δὲν μοῦ κάνεις, πῶς τὸ λεν', καθόλου
γὰ γοναίκα!

Α ἴ σ. Καί διατί, παρκαλλῶ;

Κ υ α ξ. Γιά μι' ἀφορμή μεγάλη.
(Ἡ Αἴτχρη τὸν παρκατηραὶ ἐκστατικῇ)

Δέν σ' ἀγαπῶ, τελεῖωσε!... Μά! ἀγαπῶ
[μὴ ἄλλη.

Α ἴ σ. Δέν μ' ἀγαπᾶς!;

Κ υ α ξ. Ὅχι!

Α ἴ σ. Γιατί; Τι ἔχω, βρὲ μπαρμπέρη;
Στραχὴ, κουτὴ' μαι, ἀσχημη, μοῦ λείπει
[πόδι, χέρι,

ἢ τίποτ' ἄλλο; τὰ μυαλά δὲν τᾶχω τετρακόσας

Κ υ α ξ. Τι γὰ σοῦ πῶ, ὄλα καλὰ, μὰ ἔχεις μία γλῶσσα,
ποῦ σκακατεύει κόκκαλα!

Α ἴ σ. Χάχ! ἄχ! ἄ! ἄ! ἄς γελάσω.

ἂν ἦσουν σὺ καλλίτερος, δὲν μοῦρχονταν νὰ
[σκάσω!

Βρὲ, δὲν κουτᾶς τῇ γλῶσσα σου, ποῦ πάντα
[κίθει-ράθει,

κι' ἂν ἀρχινήσει μὴ φορὰ ποτέ της πλά δὲν
κάνει!

Κ υ α ξ. Οὐ! νὰ χυθῆς. πλήρογλωσσου, ψαλλίδω,
[κουκουδάγια,

μουσίτσα, ἀθυρόστομη, ἀνίσχυνη, κωνάγια!

Α ἴ σ. Θεοί μου, νὰ γλυττώνατε ἀπ' τὰ κατὰ τὰ τόσα,
μ' ἀπ' ὄλα περισσότερον, ἀπὸ μπαρμπέρη
[γλῶσσα!

Κ υ α ξ. Σκακατὸς λοιπόν!

Α ἴ σ. (ἐν θυμῷ) Γιά πᾶψε παϊά, ἄ! τὸ παρκαξυ-
[λώνεις!

Κ υ α ξ. Ἔτσι μ' ἀρίσει!

Α ἴ σ. Κούταξε μὴ μὲ πολυθυμωμένη;
γιατί σ' τὸν Μίδα θὰ τὸ πῶ εὐθὺς.

Κ υ α ξ. Τι θὰ μοῦ κάνη!

Α ἴ σ. Ἀπ' ὅπου ἤλθεσ, ἀνωκα σὲ στέλνω, μάνι μάνι!

Κ υ α ξ. Τι ἄλλο θέλω ἀπ' αὐτό! Εἴθε ὁ Ζεὺς νὰ δώσῃ!

Καί τώρα καλίστα, γιατί δὲν εἶναι δὴ καί τόση
τιμῇ, μοῦ φαίνεται, αὐτὸ τὸ ζῶον νὰ κουρεύω!

Α ἴ σ. (ἐκπληκτῶς) Πῶς εἶπες; ζῶον;

Κ υ α ξ. Μάλιστα.

Α ἴ σ. Ἀλήθεια! δὲν πιστεύω!

Κ υ α ξ. Ποῖος τὴν πιστεύει, βέβαια, μὴ τέτοια
[κουταμάρα,

ποῦ ἔκανεν ὁ κουτεντῆς!

Α ἴ σ. Για δὲς ἐκεῖ γλωσσάρα!

Κ υ α ξ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι φλύαρος, μὴ τὸν Ἐρμῆ
[τὸν κλέφτη...

Α ἴ σ. Καί τοὺς θεοὺς, βρὲ, ἀρχίσεις νὰ βρίζης;
[δὲν σοῦ πέφτει

καλλίτερα ἢ γλῶσσα σου! Συγχώρα τον
[Ἐρμῆ μου,

κι' εἶναι μπαρμπέρης!

Κ υ α ξ. (ἀδελμονῶν) Ἐρχσα καί τὴν ὑπομονή μου!
Θὰ μὲ ἀκούσης, φλύαρη;

Α ἴ σ. Ναι, λέγε, ποῦ νὰ σκάσης!

Κ υ α ξ. Δέν εἶμαι, εἶπα, φλύαρος, ἀλλὰ αἱ περιστάσεις!
μὲ ἀναγκάζουν νὰ γενῶ κι' ἐγὼ γιά ἄγερην ὥρα.

χωρὶς νὰ θέλω ἄκουσε, καί μὴ πιστεύῃ τώρα!
εἰς τὸ κουρεῖον μου προχθῆς, καθὼς συμβαίνει πάντα,

'μαξέυτηκαν καί ἔλεγαν διάφορα συμβάντα
πολλοὶ πολῖται ἐντιμοί, ἀλλὰ ἐν ἀπεργίᾳ

ἀφοῦ δὲ εἶπεν ἀριετὰ διὰ τὴν πολιτεία,
τοὺς ἀρχοντες, τοὺς νόμους μας, καί δι' αὐτὸν τὸν Δία,

μᾶς λέει ἕνας, μάθετε τοῦ Μίδα τῇ βλακείᾳ;

Ὅχι, γιά 'πέ μας, ὄλοι μας τοῦ λέμε. - Μεταξὺ μας,
λέει αὐτός, - Μὰ, βέβαια, μήπως ἢ σιωπῇ μας

δὲν εἶνε παροι. ιακή! - Ναι, δὲν σᾶς λέω, πάντα
χρειάζετ' ἐχεμύθεια γιά μερικά συμβάντα.

Τῆς ἄλλαις, λέει, ἐφθασεν ἀπὸ περιοδείᾳ
ὁ Βάκχος μὲ τὸν Σειληνὸν κι' ἐδῶ εἰς τὴν Φρυγία,

γιά νὰ διδάξῃ καί σ' ἐμᾶς πῶς νὰ καλλιεργοῦμε
τ' ἀμπέλικ μας, ἂν θέλομε καλὸ κρασί νὰ πῶμε.

Μὴ μέρκ ὅμως, φαίνεται, σ' τὴν δοκιμὴν ἀπάνω
ὁ Σειληνὸς θὰ ἔτσουξε καμμὴν παραπάνω

ἀπ' τὸ κρασί τοῦ τύπου μας, τὸ μοσχομουρουδάτο,
κι' ἐχάθη. Τότε ἔκκανε τὸν κόσμον ἄνω κάτω

ὁ Βάκχος γιά νὰ τὸν εὐρῆ, πλήν τίποτα δὲν κάνει.

Τὸ χάσιμο τοῦ Σειληνοῦ καί ὁ Μίδα τὸ μακθάνει,
καί δὲς του δὲς του μὴ φορὰ σοῦ τὸν ἐπιτυχίνας!

σ' τῇ βρούσι, ποῦ εἶν' σ' τὸ θύμβριο κοντά, τὴν κλωουμένη;
τοῦ Μίδα βρούσι. Ἀπ' ἐκεῖ ὁ βασιλεῆς τὸν πέρνει

καί μεθυμένον μὴ καί δυὸ σ' τ' ἀνάκτορα τὸν φέρνει:
Ἐκεῖ, ἀφοῦ τὸν κράτησεν ἡμέρας δέκα, πάλιν

σ' τὸν Βάκχον τὸν ἀπέστειλε μ' ἀσφάλειαν μεγάλην!
Τοσοῦτον δὲ ἐχάρηκεν ὁ Βακχος ὁ καυμένος,

ὥστε εὐθὺς ἐπρότεινε κατενθουσιασμένος
σ' τὸν εὐρετὴν τοῦ Σειληνοῦ, τὸν Μίδα, νὰ ζητήσῃ

ὡς ἀμοιβὴν τοῦ κόπου του, ὅ,τι αὐτὸς θελήσῃ.
Καί τί νομίζεις ζήτησε; Νὰ γίνετ' ὅ,τι πιάνας!

Χρυσός.
Α ἴ σ. Αὐτὸ θὰ ἔκκανε κι' ἐγὼ!

Κ υ α ξ. (κ τ υ π ὠ ν δ ι ἄ τ ο ὦ δ ε ε ἰ κ τ ο υ τ ὸ ν
μ ἦ ν ι γ γ α.)

Σᾶν δὲν σοῦ φτάνει.
τί νὰ σοῦ κάνω! Βρὲ κουτῇ, ἂν μοῦπιάνες τὸ πόδι:
ἀμέσως θὰ γινότανε χρυσάρι.

Α ἴ σ. Οὐ! τὸ βῶδι!
ἀπ' τὸν χρυσὸ καλλίτερο ὑπάρχει ἄλλο;

Κ υ α ξ. Στάσου!
Ἄν τύχαινε καί ἤμουνα καμμὴν φορὰ κοντά σου

καί σοῦρχατο ἢ ὄραξις κρυφὰ νὰ μ' ἀγκαλιάσῃς...

Α ἴ σ. (θ ἑ λ ο υ σ α ν ἄ τ ὸ ν ἑ ν α γ γ α λ ι σ θ ῆ.)
Ψυχούλα μου! μπαρμπέρη μου! ικx τώρα

Κ υ α ξ. (ἀ π ο μ α κ ρ ο ν ὀ μ ε ν ο ς.)
Μπᾶ! νὰ σκάσης!

Κ' ἐκεῖ ποῦ θὰ μ' ἀγκάλιζες καί θὰ μὲ ἐφιλοῦσες,

ἀντί σέ ἀνδρα ἤθελες τὸ στόμα νὰ κολλοῦσες
σ' ἓνα κομμάτι μάλαμμα ;

Α Ὑ σ . Ἐγώ ; ἂ ! μπᾶ ! καθόλου !
Ἐνὸς ἀνδρὸς τὴν ἀγκαλιά δέντην ἀλλάζω μ' ἔλου
τοῦ κόσμου τὸ χρυσαφικό !

Κ υ α ξ . Βλέπεις λοιπόν, ψαλλίδα,
τὴν κουταμάρα, τὸν τρανή, τοῦ βασιληᾶ μας Μίδα ;
Ἐκόνταψεν, ὁ κουτεντές, ποῦ λές, νὰ τὰ τεντώσῃ
ἀπὸ τὴν πεῖνα.

Α Ὑ σ . Καί γιατί ;

Κ υ α ξ . Γιατί : Ἄ ! μὰ ν' ἀπλώσῃ
'μποροῦσε, λές, σέ φαγητό τὸ ἀγγίξει καὶ νάσου
χρυσαφί ἐγινότανε, μὴ μέρη δὲ, φαντάσου
τὴ θέσι του, ἠθέλησε τὴ μύτη του νὰ ξύσῃ
καὶ μόλις μὲ τὸ δάκτυλο ἐπρόφθασε ν' ἀγγίσῃ
τὴν ἄκρη τῆς, χρυσώνεται ! ἀρπαξ' ἓνα μαχαίρι
νὰ σκοτωθῇ, χρυσώνεται κ' ἐκεῖνο χέρι-χέρι !
ἀρχίζει τότε νὰ τραβᾷ, ὁ βλάκας, τὰ μαλλιά του
ἀλλὰ κ' ἐκεῖνα ἔγιναν χρυσαφί τὰ αὐτιά του,
τὸ ἴδιον ποῦ κατήντησε νὰ ἔχη χρυσωμένα
ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη του !

Α Ὑ σ . Καλὰ καὶ τιμημένα
εἶν' ὅσα μοῦ ἀράδιασες, μὰ δὲν μοῦ λές καὶ τ'
(ἄλλο ;
πῶς ἐγκατρεύθῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ πάθος τὸ μεγάλο ;

Κ υ α ξ . Ἐζήτησε συγχώρησιν, κί' ὁ Βαῖχος τὸν
(λυτήθη,
διότι παρατήρησεν, ὅτι μετεμελήθη
γὰρ τὴν βλακεία ποῦ καμε, καὶ τοῦπε μάνι-μάνι,
ἓνα λουτρό σ' τὸν Πακτωλὸ τὸν ποταμὸ νὰ κἀνῃ
Τὸ ἔκανε καὶ 'σώθηκε. Ὅριστε πῆς μου τώρα
δὲν εἶναι βλάκας, κουτεντές...

Α Ὑ σ . Μὴ πέρνης τόση φόρα
εἰς τῆς βρυσιαῖς, γιατί ἐδῶ ἔχουν αὐτιά κ' οἱ
(τοῖχοι

Κ υ α ξ . Κί' ἂν ἔχουν τί ;

Α Ὑ σ . Ἄν ἔχουν τί ; Βρὲ, τενεκέ, ἂν τύχη
καὶ ἀκουστῆς, ἐχάθηκες.

Κ υ α ξ . Ὅριστε, σιωπαίνω
ἐγὼ δὲν εἶμαι φλύαρος.

Α Ὑ σ . Τί λόγος ! τὸν καὶμένο !

Κ υ α ξ . Σωστά ! ἂν ἤμουν, θάλεγα ἀκόμη κ' ἓνα ἄλλο
κατόρθωμα τοῦ Μίδα μας, αὐτὸ δὲ εἶν' μεγάλο !

Α Ὑ σ . Γὰρ πῆς το μας, ν' ἀκούσωμε.

Κ υ α ξ . Σοῦ ἐπαναλαμβάνω,
ἐγὼ δὲν εἶμαι φλύαρος, τί θέλεις νὰ σοῦ κἀνω !

Α Ὑ σ . Πῆς το ἐσύ καὶ ἔννοια σου !

Κ υ α ξ . Τὸ βλέπεις ; μὲ βιάζεις
νὰ ὀμιλήσω, εἰ δ' ἄλλῳ, ἀπὸ ἐμέ δὲν βιάζεις
οὔτε μιλιὰ !

Α Ὑ σ . Λέγε λοιπόν !

Κ υ α ξ . Νὰ σήμερα θὰ κρίνῃ
τὸν Πᾶνα καὶ Ἀπόλλωνα, κί' αὐτὸςδὲν διακρίνει
ποῖα εἶνε λύρα, ποῖος αὐλός !

Α Ὑ σ . Καὶ σ' ἄν τ' σέ μέλει ;
μήπως δὲν εἶναι κίριος νὰ κἀνῃ ὅ,τι θέλει ;

Κ υ α ξ . Μὰ εἶν' αὐτὸς γὰρ μουσική ;

Α Ὑ σ . Τὰ λόγια ἄφησέ τα,
καὶ πῆς μου τώρα μ' ἀγκαπᾶς ;

Κ υ α ξ . Σ' τὸ εἶπα νάτα σκέτα,
καθόλου !

Α Ὑ σ . Ἔτσι ;

Κ υ α ξ . Βέβαια.

Α Ὑ σ . Ἄ ! μάθε ἀπὸ μένα
πῶς σ' τοῦς Θεοῦς ἀρκίσθηκα, γὰρ ἄνδρα μου ἐσένα
νὰ πᾶρω μόνο !

Κ υ α ξ . Ἔτσι, αἶ ;

Α Ὑ σ . Καὶ θὰ τὸ κατορθώσω !

Κ υ α ξ . Μὴ τ' μοῦ λές !

Α Ὑ σ . Θὰ τὸ ἴδῃς !

Κ υ α ξ . Γὰρ σένα νὰ προδώσω
τὴν Παχουλή Ροζάνη μου, ποτέ !

Α Ὑ σ . Ὅθ τὸ ἴδουμε !
Ἐγὼ πηγαίνω, κί' ἄλλοτε αὐτὰ θὰ τὰ εἰπούμε
καλλίτερα.

Κ υ α ξ . Σοῦτ ! κ' ἔρχεται !

Α Ὑ σ . (ἐξερχομένη) Ἡ σένα ἢ θὰ σκάσω !

Κ υ α ξ . Γκρεμῆσου, φαρμακογλωσσού !

Α Ὑ σ . (ἀπὸ τῆς θύρας) Ἡ σένα θ' ἀγκαλιάσω
μὴ φορὰ γὰρ ἄνδρα μου, ἦ, μὰ τὴν Ἀφροδίτη,
θὰ σκοτωθῶ !
(ἐξέρχεται διὰ τῆς πρὸς ἀριστερᾶ θύρας.)

Κ υ α ξ . Οὐ ! νὰ χαθῆς, ἀηδία, νεροχύτη !

Σ κ η ν ἦ τ ρ ῖ τ η

Κ υ α ξ ἄ ρ η ς κ α ἰ Μ ῖ δ α ς

Μ ῖ δ α ς (π ρ ὸ ς τ ὸ ν ἄ κ ο λ ο υ θ ο ὤ ν τ α
ὕ π η ρ ἔ τ η ν .)
Ἐκτὸς τῶν δύο, οὔτινες θὰ διαγωνισθῶσι
εἰς πάντα, ὅσοι σήμερον θὰ παρουσιασθῶσι
εἰς τὰ ἀνάκτορα, εἰπέ, μὴ ἐξαιρῶν οὐδένα,
ὁ βασιλεὺς ἐργάζεται. δὲν δέχεται κανένα !
(Ὁ ὕ π η ρ ἔ τ η ἴ ς ἐ ξ ἔ ρ χ ε τ α ἰ)
(Ἰ δ ὶ ν τ ὸ ν Κ υ α ξ ἴ ς ρ η ν)
Πῶς ! σὺ, ἐδῶ ; πλὴν σήμερον δὲν εἶναι, ὡς νομίζω,
ἡμέρα τῆς κομμώσεως.

Κ υ α ξ . Βεβαίως, τὸ γνωρίζω
ἀλλ' ἐπειδὴ, ὦ βασιλεῦ, μοι εἶπον, τὰς ἡμέρας
αὐτὰς, ὅτι εἰργάσθητε μετὰ περισσοτέρας
παρ' ἄλλοτε δυνάμεως, καὶ ὅτι, ἐπομένως
ἡ κόμη σας θὰ ἠῤῥῆσεν ἐσκέφθην, ἐσπευσμένως
ἤλθον ἐδῶ, ἵνα εὐθύς τὸ βάρος ἀφαιρέσω
τῆς σεβαστῆς σας κεφαλῆς καὶ οὕτω συντελέσω
ὅπως ὁ εὐφύεστερος τῆς ἡμετέρας σφαίρας
μονάρχης, εὐκολότερον καὶ μετὰ πλειοτέρας
εὐθύτητος ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προταθείσης
σ' τὴν κρίσιν του διαφορᾶς.

Μιδ. (κολακείες)

Α! τότε, νά καθίσης!

(Ανέρχεται ἐπί τοῦ θρόνου)

Εἰπέ μοι, τί νεώτερον ἤξεύρεις.

Κυαξάρης

Ἐεύρω τόσα,

ποῦ ἂν τὰ πῶ ὅλα μαζὺ θά μὲ πονέσ' ἢ γλῶσσα!

Ἡ Κασσανδράνη, ἡ κομψή καὶ ἡ ξανθομαλλοῦσσα,

τοῦ Σαδυάττου σύνευος, τὸν σύζυγον λαθοῦσα

μετὰ τοῦ Γύγου ἔφυγε, καὶ ἄφηκεν ἡ δολία

τὸν Σαδυάττην, τὸν πτωχόν, εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ

[κρύα.

Ἐπίσης, καθὼς λέγουσιν, ἡ κόρη τοῦ Ἀδρήστου,

ὅστις πολὺ φημίζεται ὡς ἐκ τῆς σιωπῆς του,

ἄφηκεν, ἡ ἀχάριστος τὴν πατρικὴν οἰκίαν

καὶ μὲ τὸν Σμέρδιν ἔφυγε μακρὰν εἰς τὴν Λιβύαν·

ἐξ ἄλλου, καθὼς ἔμαθον, ἡ Φύη, ἡ ἀχρεία,

τὸν σύζυγόν της ἔδειρεν ἐν μέσῃ τῇ πλατείᾳ,

καθότι τὸ ἀπήτησαν εἰ δῶ ἔραστὴί της,

οἷτινες εἶχον ἄλλοτε...

Μιδ. Σιώπα, ἔρχεται τις!

Σκηνή τεταρτή.

Οἶνον καὶ Ἀπόλλων.

Ἀπόλ. (δάφνη ἐστεμμένος καὶ κρατῶν χρυσῆν λύραν)
Τὸν βασιλέα χαιρετῶ.

Μιδ. Μὴ χαιρετᾷς προσκύνει.

Ἀπόλ. (μεγαλοπρεπῶς)
Τὸν βασιλέα χαιρετῶ.

Μιδ. (ἔργίλως) Τὸν χέλον μου μὴ κίνει,
ἀλλὰ προσκύνησον καὶ σὺ ὡς οἱ πολλοί.

Ἀπόλ. (ἀφελῶς) Ἀ! πράττεις
πολὺ κακῶς μὲ τοὺς πολλοὺς κ' ἐμὲ ἂν κατατάττης.

Θεὸς ἐγὼ, σὲ τὸν θνητὸν ποτὲ ἂν προσκυνήσω
τὴν μῆνιν ὄλων τῶν θεῶν βεβαίως θά κινήσω,
ὁ Ὀλυμπος νὰ μὲ δεχθῆ ποτὲ δὲν θά θελήσῃ.

αἱ Μοῦσαι θὰ μὲ ἀρνηθῶν, τὸ πᾶν θὰ μὲ μισήσῃ!

Μιδ. Εἴμαι κριτῆς σου, Ἀπολλων, ἐν τούτοις.

Ἀπόλ. (Μειδιῶν) Τὸ γνωρίζω

Μιδ. Νὰ προσκυνήσῃς ἄρα χροσωταίς, Θεε!

Ἀπόλ. ποτὲ!

Κυαξ. (ἰδίᾳ) Ἀφρίζω
ἕνα θεὸ θεόρατο νὰ βλέπω νὰ ὑβρίζῃ

ἕνα θνητὸς ποῦ ὀβολὸν κἂν ἕνα δὲν ἀξίζει!

Χαρᾶς τὴν τὴν ὑπομονὴν τοῦ κύρ Θεοῦ!

Ἀπόλ. (ἀδιάφορος) Κ' ἡ κρίσις
ποτὲ θά γίνῃ, βασιλεῦ;

Μιδ. (ἔργίλωσ) Ἐὰν μὴ προσκυνήσῃς...

Ἀπόλ. (ὡς ἄν μὴ ἡχοῦσε.)
Ποῦ εἶνε ὁ ἀντίπαλος;

Σκηνή πέμπτη.

Οἶνον καὶ Πᾶν.

Πᾶν (κρατῶν σύριγγα.)

Ἴδου ἐγὼ!

(τῷ Μιδ.) Συγχώρει,

ὃ βασιλεῦ, ἂν ἤργησα.

Μιδ. Παντάπασι, προχώρει,

νὰ θλίψω δὸς τὴν χεῖρά σου.

Πᾶν. (ἰδίᾳ) Ἀ! βασιλεῦ, τσαούτη

τιμὴ!

Κυαξ. (ἰδίᾳ) Βρὲ, δὸς τὸ χέρισου τσοπάνη, μυγοχαυτή!

Μιδ. Σὺ εἶσαι φίλος, δὸς μοι τὴν!

Πᾶν (δίδων τὴν χεῖρα.) Ἀ! βασιλεῦ!

Ἀπόλ. Νομίζω,

πῶς μάτην χάνει' ὁ καιρὸς.

Μιδ. Ἀ! δὲν παράφροντιζῶ

διὰ τοιαύτην ποταπὴν ἀπώλειαν.

Κυαξ. (παρεμβάτων) Συγγνώμη,

ν' ἀκούσετε, παρακαλῶ, καὶ τὴν δικὴν μου γνώμην·

Ὅταν μιλεῖ ὁ βασιλεὺς ἢ ὅταν σιωπᾷναι,

μοῦ φάνεται πῶς ὁ καιρὸς χαμένος δὲν πηγαίνει,

διότι ὅταν ὀμιλεῖ, ὅτι καὶ ἂν πῆ ἀξίζει,

καὶ πάλιν, ὅταν σιωπᾷ, θά πῆ, ὅτι ἀρχίζει

νὰ σκέπτηται διὰ καλὸν τοῦ ἔθνους, ἐννοεῖτε;

(τῷ Ἀπόλλωνι.)

ὥστε καθέλου, κύριε, δὲν ἔπρεπε νὰ πῆτε

πῶς μάτην χάνει' ὁ καιρὸς.

Πᾶν. Πολὺ ὀρθῶς.

Κυαξ. Ἀκόμα,

καὶ ὅταν κοιμᾷ' ὁ βασιλεὺς σ' τὸ μαλακόν του

[στρῶμα.

δὲν εἶν' χαμένος ὁ καιρὸς, διότι ἀναπαύει

τὸ κουρασμένον σῶμα του, ἕπως ἐπαναλάβῃ

τὰς ἐργασίας μὲ ζωὴν....

Ἀπόλ. ὦ ἀγαθὲ, τίς εἶσαι,

εἰπέ μοι, σὲ παρακαλῶ, ἐὰν εὐαρεστεῖσαι;

Κυαξ. Τοῦ βασιλέως ὁ κουραεὺς.

Ἀπόλ. Ἀ δὲ αὐτό!

Κυαξ. Τί τρέχει;

Ἀπόλ. Εἶσαι κουραεὺς;

Κυαξ. Ναὶ μάλλιστα

Ἀπόλ. Ἀ! τότε, φίλε, ἔχει

ἡ γλῶσσα σου δικαίωμα νὰ λέγῃ ὅτι θέλει.

Εἶν' ἐλευθέρα.

Κυαξ. Ἔτσι αἶ; Καὶ σένα τί σὲ μέλλει;

Ἀπόλ. Καθέλου!

Μιδ. Ἡ συζήτησις ἄς παύσῃ. Κυαξάρη,

(ὁ Κυαξάρης ἀπομακρύνεται.)

ἀπομακρύνσου.

Ἐκαστος τὴν θέσιν του ἄς πάρῃ.

(τῷ Πανί.)

Ἐκ δεξιῶν μου, φίλε σύ,

(τῷ Ἀπόλλωνι.) Σὺ, ἐξ ἀριστερῶν μου.

Ἀπόλ. (ἰδίᾳ)

Αὐτὴ ἡ περιποίησις πρὸς τὸν ἀντίπαλόν μου.

εἶν' ἀνεξήγητος

M i δ . (τῷ πικρί.)

Ἐμπρός, σὺ πρῶτος.

(ὁ Π ἄ ν ἑτοιμάζεται νὰ συρίξει)

M i δ . Ἄ συγγνώμην!

Ἐνόςω σεῖς θὰ παίζητε, φρονῶ, ἐγὼ τὴν κέρην
νὰ κείρω εἶν' εὐχάριστον, διότι θ' ἀκροῶμαι
τὴν μουσικὴν ἡδύτερον, ἂν δὲν ἀπαιτῶμαι.

(τῷ K υ α ξ ἄ ρ η)

Κουραῦς, εἰς ἔργον!

(ὁ K υ α ξ . ἐκτελεῖ.)

Ἄρξον, Πᾶν.

(ὁ Π ἄ ν συρίξει.)

M i δ . (ἀπὸ κειροῦ εἰς κειρὸν, θυραῶζων)

Ἐξίσια! Ὠραία!...

Παρίστημα!.. Θυραῶζια!.. Εὖγε!.. λαμπρά!..
(Σπουδαία!..

Τι μέλος!.. Ἀριστοῦργημα!..

(τῷ Π ἄ ν ! . π α ῦ σ α ν τ ι)

Ἄ! φίλε, σὲ συγχαίρω!

Αὐτὸ θὰ εἴπη μουσική!

Ἄ π ὅ λ . (ἰδίᾳ)

Ἄ! πῶς τὸν ὑπερέρω!

M i δ . (τῷ Ἀπέλλων.)

Σὺ τώρα!

(ὁ Ἄ π ὅ λ . κρούει τὴν λύραν ἑναρμονίως)

M i δ . (ἀπὸ κειροῦ εἰς κειρὸν.)

Ὄψ! τί εἶν' αὐτὰ!.. Τι μουσική γελοία!..

Ὄψ! συχαίρας!.. ἀνοσιτίας!.. Ὄψ! πᾶψε!
τί ἀηθία!

(ὁ Ἄ π ὅ λ . ὠρμημένως παύει.)

M i δ . (ἐγειρόμενος)

Κηρύττω τὸν διαγωνισμὸν περρωθέντα, κ' ἔτι
τὸν Πᾶν ὡς νικήσαντα.

(ὁ M i δ . συγχίρεται τὸν Πᾶν)

Ἄ π ὅ λ . (μετ' ὀργῆς, ἰδίᾳ)

Ἐμὲ, τὸν ἀφευρέτη

τῆς λύρας καὶ τῆς μουσικῆς, τὸν Ἐκκτηβελίτην,
τὸν τοῦ Μαρτύου τιμωρὸν καὶ τῶν μουσῶν ἡγέτην,
νὰ ταπεινώσῃ εἰς θνητόν. Ἄ Μίδρα, θὰ πληρώσῃς
τὴν ὕδριν ταύτην ἀκριβᾶ!

M i δ . (τῷ Κυζάρῃ)

Ἄ! σὺ, θὰ τελειώσῃς!

Ἄ π ὅ λ . (τῷ Μίδρα)

Τῶν ὄτων σας, ὦ βασιλεῦ, εἶν' ἡ σμικρότης τόση,
ὥστε δὲν ἡδυνήθησαν καλῶς ν' ἀντιληφθῶσι
τῆς μουσικῆς μας, κ' ἐπειδὴ συχνάκις διορθῶνω
τὰ σφάλματτα τῆς φύσεως, ἰδοὺ σ' τὰ μεγαλώνω!
(Ἐ κ τ ε ἰ ν ε ἰ τ ῆ ν γ ε ἶ ρ ἄ τ ο υ π ρ ὸ ε
τ ῆ ν κ ε φ ἄ λ ῆ ν τ ο ῦ M i δ α , ο ὗ τ ι ν ο ε
τ ἄ ὄ τ ἄ π α ρ ε υ θ ὦ ε μ ε γ ε θ ὦ ν ο ν τ α !)

K υ α ξ . (ἐντρομος)

Πῶ! πῶ!

Π ἄ ν (ἐντρομος)

Τι βλέπω! ἔφυγα! (ἀνχωρεῖ δρομικῶς)

Ἄ π ὅ λ . (ἐξήκολουθῶν)

Ἴν' ἄλλοτε, κύρ Μίδρα,

τὴν μουσικὴν καλλίτερον ἀκούσῃς!

(ὁ ξ ἄ ρ η γ ε τ α ἰ μ ε γ ἄ λ ο π ρ ε π ὦ ε .)

Σ κ η ν ῆ ἔ κ τ η

M i δ α ρ κ α ἰ K υ α ξ ἄ ρ η ε

K υ α ξ . (ἰδίᾳ)

Κεραμίδα,

ποῦ ἔπεσε σ' τοῦ βασιλεῖ ἄπάνω τὸ κεφάλι!
πῶ! πῶ! αὐτάρκεις! μάννα μου! μαννοῦλά μου
(τὴ χῆλη)

M i δ . (κατερχόμενος βραδέως τοῦ θρόνου του
καὶ ἐν παραφορᾷ)

Ἴω! παπα! ἀταταιάξ! ὦ τῶν ἐμῶν αὐτίων!

Ἴού! βαβα! ἱαταταί! τὸ μήκος τῶν ὀσπείων!

(K α λ ὦ ν)

Ἄ! K υ α ξ ἄ ρ η

K υ α ξ . Βασιλεῦ!

M i δ . Πλησίαισον!

K υ α ξ . (π λ η σ ι ἄ σ α ε .) Ὀρίστε!

M i δ . (Κλαυθμηγῶ τῆ φωνῆ καὶ δεικνύων τὰ ὄτα του.)
Τὶ διαστάσεις ἔλαβον!

K υ α ξ . Ἄ μὴ παραπονεῖστε!

Ὅσον αὐτὰ ὑπάρχουσι σ' τὸν κόσμον πληθὸς ἄλλα,
καὶ μάλιστα, ἂν θέλετε, ἀκόμη πλεῖο μεγάλα!

M i δ . (ἐν ἀπελπισίᾳ.)

Ἄδύνατον!

K υ α ξ . Σᾶς βεβικῶ!

M i δ . Δὲν γίνεται!

(K λ α ἰ ω ν .)

Ἄδίκως

ὁ τάλας πάσχω!

K υ α ξ . (ἰδίᾳ.) Τι! θὰ πῆ!

M i δ . (ἀπτόμενος τῶν ὠτων του) ὦ μήκος! μήκος! μήκος!

K υ α ξ ἄ ρ η ε .

Θὰ εἶδατε, ὦ βασιλεῦ, νομίζω, σ' τὸ ἀκούρι,
ποῦ εἶνε κάτω σ' τὴν αὐλή, ἐκεῖνο τὸ γαῖδοῦρι!
Ἄ! μέλις εἶνε δυὸ ἐπὶ καὶ ἕμως σᾶς ἐμοιάζει
εἰς τὰ αὐτὰ σας, ἦθελε νὰ πῶ, -μὴ σᾶς πειράζει!

(ὁ M i δ . Νεῦει ἀποφατικῶς.)

πῶς ὅταν γίνῃ γαῖδαρος καὶ αὐτὸ, τόσον μεγάλος,
ὅσον ἐσεῖς. θάγῃ αὐτὰ, ποῦ δὲν θὰ τᾶγῃ ἄλλος!

M i δ . (ἰκνησπονηθεὶς.)

Ἄ! τότε ἔχεις δίκαιον ἕμως καλὸν νομίζω,
νὰ τὰ σκεπάσω ὅπως οὖν.

K υ α ξ .

Ἐγὼ γὰρ αὐτὸ φροντίζω.

M i δ . Μὰ τί θὰ κάμῃς;

K υ α ξ . Ἐννοια σας!

M i δ . (ἐπιμένων) Μὰ τί;

K υ α ξ . Νὰ ἔνα σκεῖφο

ἀπὸ μαλλιά περιφημον!

M i δ . Ἄ! ἔτσι;

K υ α ξ . Ναι! (ἰδίᾳ) Ναι, μποῦφε!

Μίδξ. Καὶ δὲν θὰ φάνωνται τ' αὐτιά ;
 Κουξ. Καθόλου.
 Μίδ. Νὰ πιστεύσω ;
 Κουξάρη. Ἐπί τοῦ σκούφου, βασιλεῦ, δηλῶ πῶς θὰ δουλεύσω
 μὲ ὄλην τὴν μπαρμπερικὴν τὴν τέχνην μου
 (καὶ πλέον,
 καθότι εἶναι εἰς ἐμὲ τιμὴ πολλή τ' ὠραῖον
 κεφάλι σας, ὅπερ αὐτιά κανονικὰ στολιζέουν,
 αὐτιά, ποῦ ὅποιος τὰ ἰδῆ, θὰ πῆ πῶς σὰς ἀξίζου,
 διότι εἶσθε καὶ ἐσεῖς μεγάλως ὡς τὰ αὐτιά σας.

Μίδ. (εὐχαριστηθεῖς)
 Καλὰ, καλὰ, μὰ πήγαίνε. —
 Κουξ. (κινεῖται ὅπως ἐξέλιθῆ)
 εὐθὺς, μετὰ χαρᾶς σας
 (ἐπιστρέφω ν)

Οὐχ' ἤττον ὅμως, βασιλεῦ, τίς βλέπων τὰ
 [αὐτιά σας
 δὲν θὰ νοήσῃ παρ' αὐτοῦ τὰ προτερήματά σας ; —

Μίδ. Καλὰ, καλὰ, μὰ πήγαίνε.
 Κουξ. (κινεῖται ὅπως ἐξέλιθῆ)
 Πηγαίνω.
 (ἐπιστρέφω ν) Πλὴν, νομίζω,
 Πῶς ἢ Φρυγία — καὶ γὰρ αὐτὸ πολὺ τὴν μακαρίζω
 νὰ θεωρεῖται εὐτυχῆς καὶ εἶτι πλέον πρέπει,
 ἕνα τοιοῦτον, ὡς ὑμεῖς, μονάρχην ἀφοῦ βλέπει,
 ἕνα μονάρχην...

Μίδ. Κάλλιστα μὰ πήγαίνε.
 Κουξ. (κινεῖται ὅπως ἀναχωρήσῃ)
 Πηγαίνω.
 (ἐπιστρέφω ν)
 Οὐχ' ἤττον ὅμως, βασιλεῦ, μεγάλως ἐπιμένω,
 ὅτι τ' αὐτιά σας ἔγειναν μέγала κατ' ἀξίαν,
 ἐμφάνοντα ἦν κέκτησθε μεγάλην εὐφροίαν,
 δι' ἣν καυχᾶται ὁ λαὸς ἀπάσης τῆς Φρυγίας,
 ἦτις...

Μίδξ. Καυμένοι. ἄφησε αὐτὰς τὰς φλυαρίας
 καὶ πήγαίνε.
 Κουξ. (κινεῖται ὅπως ἀναχωρήσῃ).
 (ἐπιστρέφω ν)
 Εὐθὺς Ἄλλὰ...

Μίδ. Μὰ πήγαίνε, νὰ ζήσης.
 Κουξ. (κινεῖται ὅπως ἀναχωρήσῃ)
 Πηγαίνω (ἐπιστρέφω ν)
 Ὅμως, βασιλεῦ...

Μίδ. (ἐν ὄργῃ) Τὰ λόγια νὰ τ' ἀφήσης
 καὶ νὰ πήγαίνης.

Κουξ. (τρέχων)
 Ἐφυγα.
 Μίδ. Μὰ, κόττα μὴ σοῦ φύγῃ
 κανένας λόγος, ἀκουσες ;

Κουξ. (ἐπιστρέφω ν.) Ὡσαν κ' ἐμὲ ὀλίγοι
 ὑπάρχουσιν ἐχέμθοι !

Μίδ. Τὸ ξέρω, νὰ μὴ τύχη
 καὶ σοῦ ξεφύγῃ.
 Κουξ. Βασιλεῦ, ἀν ὀμιλοῦν οἱ τοῦχοι
 θὰ ἐμιλήσω καὶ ἐγώ.
 Μίδ. Σ' εὐχαριστῶ.
 Κουξ. Πηγαίνω.
 Μίδξ. Ὁ σκούφος νᾶναι εὐμορφος.
 Κουξ. (ἀναχωρῶν) Καλὰ.
 Μίδ. (ἐξερχόμενος ἐκ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.)
 Τὸν περιμένω.
 Κουξ. (μόνος, ἐρχόμενος ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς.)
 Ἄν κατορθώσω νὰ μὴν ἴπῳ ἐγὼ αὐτὸ τὸ πρᾶμμα.
 Ποῦ ἴμερα νύχτα φλυαρῶ, θὰ ἦνε μέγα θάμμα.
 (ἐξέρχεται : δρομικὰ τοσοῦτα τῆς πρὸς
 τὰ δεξιὰ θύρας.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

(Ἐπεται τὸ τέλος)*

ΠΟΙΗΣΙΣ

(*Ἐκ τοῦ λευκώματος τῆς δεσποινίδος Κ. Δ.)

I

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΕΛΙΣ

*Ἄν λουλούδια ἄλλοι ἔχουν τρυφερά
 Καὶ σὲ πλούσιαις σάλαις μέσα τὰ σκορποῦνε.
 Γιὰ νὰ χύσουν γύρω κάλλη δροσερά
 Καὶ νὰ τὰ παίνεύσουν ὅσα θὰ τὰ ἴδουνε,

*Ἐγ' ὁ δόλιος ποῦχω λούλουδο φτωχὸ
 Μὲ φτωχὰ τὰ κάλλη καὶ τὴ μυρουδιά του
 Ντρέπομαι γιὰ δαῦτο ἄχ, καὶ μοναχὸ
 Στὴ γωνιά τὸ κρύβω ἔρημο ἴδῳ κάτου !

*Ἄῶ κρυμμένο, ἴματι ποῖο δὲ νὰ τὸ ἰδῆ ;
 Ἄῶ ριγμένο, ἴποτε, ποῖος θὰ τὸ μυρίσῃ ;
 Τὸ κακοντυμένο καὶ φτωχὸ παιδί
 Ποῖος θὰ τὸ κυττάξῃ ; ποῖος θὰ τοῦ ἴμιλήσῃ ;

*Ἔτσι καὶ ὁ Γκιώνης, δύστυχο πουλί,
 Πάει διαλέγει τόπους ἔρημους, ποῦ μόνο,
 — Σὰν τῆς μαύραις νύχταις θλιθερὰ λαλεῖ, —
 Μόνο αὐτὸ ν' ἀκούῃ τὸν πικρὸ του πόνο !